

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Το clawback μπλοκάρει τις επενδύσεις της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΠΕΦ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΕΜΟΣ, ΜΙΛΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΕΡΟΓΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

Συνέντευξη με τον αντιπρόεδρο της ΠΕΦ, Δημήτρη Δέμο

Ο αντιπρόεδρος της Πανελληνίας Ένωσης Φαρμακοβιομηχανίας, Δημήτρης Δέμος, αναλύει τις επιπτώσεις που έχουν οι αναγκαστικές επιστροφές του clawback, σε συνδυασμό με τη φορολογία των επιχειρήσεων και το υψηλό rebate (επιστροφές).

Στην ομιλία σας στο συνέδριο «The Future of Healthcare in Greece» είχατε αναφέρει πως οι ελληνικές εταιρείες μπορούν να επενδύσουν 300 εκατ. ευρώ την επόμενη πενταετία σε μονάδες παραγωγής φαρμάκων. Προϋπόθεση, όμως, είναι η εξάλειψη των επιστροφών clawback. Αρκετά αυτό;

Ασφαλώς, δεν αρκεί μόνο αυτό. Οι επιστροφές clawback, που επιβαρύνουν άδικα και δυσανάλογα τα φάρμακα της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας, πράγματι είναι το μεγάλο «αγκάθι» για τις ελληνικές επιχειρήσεις, ένα δυσβάσταχτο φορτίο που καθλώνει την επενδυτική τους δραστηριότητα. Εάν συνυπολογιστούν η φορολογία των επιχειρήσεων, το υψηλό rebate και το διαρκώς αυξανόμενο clawback, μιλάμε για μια συνολική επιβάρυνση που μπορεί να φτάνει και το 70% αναγόμενο στην τιμή των φαρμάκων. Αντιλαμβάνεται κανείς ότι αυτό όχι μόνο δεν δίνει περιθώριο για επενδύσεις, αλλά απειλεί τη βιωσιμότητα της εγχώριας παραγωγικής βάσης συνολικά.

Η πρότασή μας για το clawback είναι, αν δεν μπορεί να εξαιρεθεί, τουλάχιστον να επιμεριστεί δίκαια. Αυτό θα γίνει με τον καθορισμό τριών ξεχωριστών υπο-προϊπολογισμών, ενός για τα ακριβά φάρμακα που διατίθενται από τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ, ενός για τα φάρμακα με προστασία πατέντου και ενός για τα παλαιότερα φάρμακα εκτός πατέντου και τα γενόσημα. Κάθε κατηγορία φαρμάκων να έχει το δικό της clawback, ώστε να σταματήσει η τεράστια αδικία που υφίστανται τα παλαιότερα φάρμακα και

Δεν υπάρχει περιθώριο για επενδύσεις, ενώ απειλείται η βιωσιμότητα της εγχώριας παραγωγικής βάσης συνολικά, σημειώνει ο κ. Δέμος.

τα γενόσημα, τα οποία επιβαρύνονται με clawback που οφείλεται στη διαπύλη που προκαλούν τα νεότερα και ακριβότερα φάρμακα. Με αυτόν τον τρόπο, ο καθένας θα αναλαμβάνει τις υπερβάσεις που δημιουργεί και θα σταματήσει η ελληνική φαρμακοβιομηχανία να ογκώνει βάρη που δεν της αναλογούν. Παράλληλα, όμως, έχουμε προτείνει οι επενδύσεις της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας που πραγματοποιούνται στη χώρα σε Έρευνα και Ανάπτυξη, σε σύγχρονο παραγωγικό εξοπλισμό για παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, να στηριζόμαστε με τις επιστροφές (clawback) που καταλογίζονται, ως ένα δίκαιο και σημαντικό μέσο κινητροδότησης για νέες επενδύσεις.

Πέρα από το clawback, η δυσμενής γενικότερη οικονομική συγκυρία, η υψηλή φορολογία αλλά και οι εξοντωτικές μειώσεις τιμών ειδικά στα παλαιότερα φάρμακα και τα γενόσημα επιδρούν ανασταλτικά στην υλοποίηση

των επενδυτικών πλάνων των ελληνικών φαρμακοβιομηχανιών. Είναι ξεκάθαρο ότι χρειάζεται μια νέα συνολική πολιτική με αναπτυξιακό πρόσημο, που, εκτός από τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις στους τομείς της τιμολόγησης και της αποζημίωσης, θα προβλέπει και ουσιαστικά φορολογικά και αναπτυξιακά κίνητρα.

Μόνο με αυτόν τον τρόπο η ελληνική φαρμακοβιομηχανία μπορεί να προχωρήσει σε σημαντικές επενδύσεις τόσο στη δημιουργία νέων παραγωγικών μονάδων φαρμάκων όσο και σε δραστηριότητες Έρευνας και Ανάπτυξης. Οι νέες επενδύσεις θα οδηγήσουν στη δημιουργία καλά αμειβόμενων νέων θέσεων εργασίας με νέους και υψηλές ειδικευσης επιστήμονες, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη του brain drain. Τέλος, η αξιοποίηση της παραγωγικής δυναμικής των ελληνικών φαρμακοβιομηχανιών θα οδηγήσει στην τόνωση των κρατικών εσόδων μέσω της φορολογίας και των ασφαλιστικών εισφορών. Με άλλα λόγια, ο κλάδος του φαρμάκου, ως ένας φορέας παραγωγής προσιθέρμενης αξίας στην οικονομία και την κοινωνία, θα έχει τη δυνατότητα να μεγιστοποιήσει τη συνεισφορά του με όρους απασχόλησης, συνεχών επενδύσεων και ευεργετικής επίδρασης στο ΑΕΠ της χώρας.

Τα τελευταία δύο χρόνια πολλές φθινές θεραπείες αποσύρθηκαν από την αγορά. Βλέπετε αντιστροφή του κλί-

εθθού να μερίδια των γενόσημων σε όγκο;

Είναι δεδομένο ότι η χρήση γενόσημων στην Ελλάδα βρίσκεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα σε σχέση με τις ευρωπαϊκές φαρμακευτικές αγορές. Τα τελευταία χρόνια, παρά τις τεράστιες μειώσεις τιμών που υπέστησαν τα γενόσημα φάρμακα και γενικότερα τα παλαιά καταχωμένα φάρμακα, τα μερίδια αγοράς τους βρίσκονται στην ουσία καθηλωμένα. Είναι ξεκάθαρο, λοιπόν, ότι η χρήση των γενόσημων δεν συνδέεται αποκλειστικά με την τιμολόγησή τους. Αντιθέτως, η προσοχή της Πολιτείας θα πρέπει να στραφεί, πλέον, στους κρίκους της εφοδιαστικής αλυσίδας των φαρμάκων (φαρμακοποιοί, ιατροί) με τη διαμόρφωση ενός πλαισίου ουσιαστικών κινήτρων για την επιλογή οικονομικότερων φαρμάκων και παράλληλα στη συστηματική ενημέρωση/ευαισθητοποίηση του Έλληνα ασθενή για την αξία και τη σημασία της χρήσης τους. Άλλωστε, οι ασθενείς με το υπάρχον σύστημα επιβαρύνονται με τουλάχιστον 280 εκατ. ευρώ τον χρόνο, καθώς, ενώ υπάρχει η δυνατότητα επιλογής οικονομικότερων θεραπειών με ισοδύναμο θεραπευτικό αποτέλεσμα, εντελεί επιλέγουν τις νέες και ακριβότερες θεραπείες. Αυτό είναι αποτέλεσμα της ελλιπούς ενημέρωσής τους.

Ποιες είναι οι προβλέψεις σας για τη βιωσιμότητα της αγοράς;

Η αυξημένη αυτονομία στη λήψη αποφάσεων, που σηματοδοτεί το τέλος των Μνημονίων, θα πρέπει να είναι η ευκαιρία για βαθιές αλλαγές και τομές, μεταξύ άλλων και στον φαρμακευτικό κλάδο. Θα πρέπει να ξεφύγουμε από τις πολιτικές των βίαιων μειώσεων των τιμών των φαρμάκων και την επιβόλη υπέρρογκων εκπτώσεων και επιστροφών. Κυρίως, όμως, θα πρέπει να σχεδιάσουμε μια νέα φαρμακευτική πολιτική απαλλαγμένη από λογιστικές προσεγγίσεις. Η ΠΕΦ έχει εγκαίρως καταθέσει τις απόψεις της για μια ολοκληρωμένη πολιτική φαρμάκου με ένα τριπλό σύστημα στόχων: τη συγκράτηση της φαρμακευτικής δαπάνης, την προστασία της δημόσιας υγείας με ασφαλή, ποιοτικά και οικονομικά προσιτά φάρμακα και την οικονομική ανάπτυξη του φαρμακευτικού κλάδου με τη μεγιστοποίηση του οφέλους του στην κοινωνία και την οικονομία.

«Η πρότασή μας για το clawback είναι, αν δεν μπορεί να εξαιρεθεί, τουλάχιστον να επιμεριστεί δίκαια»

ματος: Πώς επηρεάζονται οι τιμές των γενόσημων από το νέο πλαίσιο στην τιμολόγηση;

Η σημερινή εικόνα της φαρμακευτικής αγοράς συνοψίζεται στο εξής: Έχουμε τουλάχιστον 2.500 κωδικούς φαρμακευτικών προϊόντων με τη χαμηλότερη τιμή στην Ευρώπη. Το γεγονός αυτό, μαζί με το τεράστιο clawback, καθιστά την κυκλοφορία τους αδύνατη. Αξίζει να σημειωθεί ότι από το 2012 οι συνεχείς μειώσεις τιμών, σε συνδυασμό με το εξοντωτικό clawback, έχουν οδηγήσει σε εξαφάνιση τουλάχιστον 130 δραστικές ουσίες, ενώ τη θέση τους πήραν ακριβότερα φάρμακα, με αποτέλεσμα την αύξηση της φαρμακευτικής δαπάνης. Παρόλο που το τελευταίο διάστημα στο θέμα της τιμολόγησης έγιναν ορισμένα θετικά βήματα (μία αναπροσαρμογή τον χρόνο, νέο καλό τιμολόγησης, όριο αναπροσαρμογής βήμα σε ΚΗΘ), τα οικονομικά φάρμακα της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας εξακολουθούν να επιβαρύνονται κάθε χρόνο με ολόένα και υψηλότερα clawback. Στην πράξη, οι πρόσφατες αλλαγές θα οδηγήσουν και σε λεγόμενες αυξήσεις στις τιμές των γενόσημων –απαραίτητες προκειμένου να παραμείνουν σε κυκλοφορία–, αλλά και πολλές μειώσεις. Το τελικό αποτέλεσμα, όμως, για τη φαρμακευτική αγορά θα είναι μηδενικό λόγω του clawback.

Πώς πιστεύετε πως μπορούν να συ-